Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Muistio
29.4.2021

VN/24984/2020

Maa- ja metsätalousvaliokunta; kuuleminen 20.4.2021

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAEIKSI ALUEIDEN KEHITTÄMISESTÄ JA EUROOPAN UNIONIN ALUE- JA RAKENNEPOLITIIKAN TOIMEENPANOSTA SEKÄ ALUEIDEN KEHITTÄMISEN JA EUROOPAN UNIONIN ALUE- JA RAKENNEPOLITIIKAN HANKKEIDEN RAHOITTAMISESTA JA NIIHIN LIITTYVIKSI LAEIKSI (HE 47/2021 VP)

Työ- ja elinkeinoministeriö viittaa 20.4.2021 pidettyyn maa- ja metsätalousvaliokunnan asiantuntijakuulemiseen ja toimittaa seuraavassa lisätietoja kahdesta kuulemisessa esille nousseesta asiakokonaisuudesta.

”Ei-merkittävää haittaa” -periaatteen soveltaminen

Oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa (Just Transition Fund, JTF) on sitä koskevan EU-asetuksen mukaan toimeenpantava EU:n kestävän kehityksen tavoitetta noudattaen ottaen huomioon YK:n kestävän kehityksen tavoitteet, Pariisin ilmastosopimus ja ”ei merkittävää haittaa” -periaate (”do no significant harm”, DNSH) ja noudattaen kaikilta osin unionin ympäristösäännöstöä.

EU:n elpymis- ja palautumistukiväliseen (RRF) sovellettava unionin sääntely ei vastaa JTF-asetuksen sääntelyä eikä EU:n komission RRF-asetuksen soveltamisesta antama DNSH-ohjeistus vaikuta muita EU:n rahastoja koskevien säädösten soveltamiseen ja täytäntöönpanoon. DNSH-periaatteen soveltamista varten on tarve luoda JTF-rahaston varoista tukea myöntäville viranomaisille yhtenäinen tulkinta siitä, miten ei merkittävää haittaa -periaatetta sovelletaan JTF-rahastossa.

Komissiolta odotetaan touko-kesäkuun aikana linjauspaperia (’policy paper’) koskien muun muassa ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista käytännössä. Komission linjauksilla ei ole vaikutusta jäsenmaiden JTF-varojen saantoon eikä varojen kansalliseen aluejakoon.

Oikeudenmukaisen siirtymä rahaston toteutus Irlannissa

Työ- ja elinkeinoministeriön saamien tietojen mukaan Irlanti on sitoutunut lopettamaan turpeen käytön energianlähteenä vuoden 2030 loppuun mennessä kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman mukaisesti. Irlanti on jo käynnistänyt *oman kansallisen oikeudenmukaisen siirtymärahaston* (huomaa nimen yhtäläisyys EU:n JTF:n kanssa) toimeenpanon ’Wider

Midlands' alueella, jossa on toteutettu suora haku hankkeille, jotka edistäisivät uusien yritysten ja työpaikkojen luomista sekä koulutuksen ja yhdyskuntien siirtymän tukemista.

Irlanti valmistelee parhailleen *EU:n yhteisen oikeudenmukaisen siirtymän rahaston käyttöönottoa* komission maaraportin 2020 suositusten mukaisesti. EU:n JTF-rahastoa ei ole tarkoitus käyttää kansallisen tason instrumenttina siirtymäprosessissa luovuttaessa turpeen energiakäytöstä. Irlanti on käynyt tähän mennessä epävirallisia neuvotteluita komission kanssa ohjelmasuunnitelmasta ja potentiaalisista toimista, mutta mistään ei ole vielä varsinaisesti sovittu.

Irlanti katsoo kysymyksen kaupallisesta turvetuotannosta mm. puutarhatalouden tarpeisiin laajempana kansallisena haasteena, jota tarkastellaan erillään EU:n JTF-rahastosta. Koheesiorahastojen yleisen periaatteen mukaisesti Irlanti ei suunnittele luopumis- ym. tyyppisiä toimia EU:n JTF-rahastoon.

Irlanti ei suunnittele voimalaitosten turpeesta luopumisesta aiheutuvia investointeja rahoitettaviksi EU:n JTF-rahastosta. Muutosprosessista vastaa puolivaltiollinen organisaatio (ESB), jonka odotetaan kattavan muutosten kustannukset.

Irlannissa riippumattomat suunnittelu- ja ympäristöviranomaiset ovat ottaneet hyvin varovaisen linjan koskien turpeen kaupallista hyödyntämistä. Pienimuotoinen turpeennosto omaan käyttöön lämmitystarkoituksessa on kuitenkin mahdollista.

Erityisasiantuntija Minna Laherto

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET
FINNISH GOVERNMENT

Asiakirjan sähköinen allekirjoitus
Elektronisk underskrift av dokument
Electronic signature of a document

Asia / Sak / Case:

VN/24984/2020
TEM; Eduskunnan valiokuntakuulemiset 2021

Asiakirja / Dokument / Document:

VN/24984/2020-TEM-39
MmV lisämuistio asiantuntijakuulemiseen HE 47/2021 vp

Allekirjoitukset / Underskrifter / Signatures:

Allekirjoittaja Undertecknare Signed by	Allekirjoituspäivämäärä Datum för underskrift Date of signature	Varmenteen myöntäjä Certifikatutfärdare Certificate issued by
Laherto Minna 91235382U	2021-04-29T08:39:24	C=FI, O=Vaestorekisterikeskus CA, OU=Organisaatiovarmenteet, CN=VRK CA for Organisational Certificates - G3\ OK

Sähköinen varmennetieto / Elektronisk certifikatuppgift / Electronic certificate information:

3413877f27fc23fc9d71e315e7d4424ccf1dcfc0e5c11d468c99b42054b9480d